

mindelighed kan drage en Linje og sige: Naar en Mand er under 25 Aar, er han mindre kvalificeret end en Mand over 25 Aar. Det er ikke altid Tilfældet. Der gives jo Mennesker, som i den yngre Alder have Evner, der ere lige saa gode som og rangere med dem, de faa i deres ældre Aar, men man har nu en Gang lavet sig en Skabelon, derefter lønner man, og saaledes skal det staa.

Naar man tager alle disse forskellige Tillæg, og der er ikke mindre end 6 forskellige, faar man ud, at Lønnen for Holmens Arbejdere, ikke for alles Vedkommende men gennemgaaende, er forhøjet med knapt 40 pCt. Tager man derimod Stillingen i private Virksomheder, er Lønnen efter Undersøgelser, der ere foranstaltede af de samvirkende Fagforbund, stegen med 80 pCt., naar man tager Arbejdstidens Forkortning med i Betragtning. Man ser altsaa, at Lønningerne for Statsarbejderne paa Marinens Værksteder ikke paa langt nær have holdt Skridt med Lønningerne i private Værksteder, idet de kun ere stegne med det halve. Nu vil man maaske indvende, at Arbejdstiden der er kortere, man vil sige, at der arbejdes kun 8 Timer om Dagen, hvorimod der i almindelige Virksomheder arbejdes 10 Timer. Men jeg finder, at et saadant Ræsonnement maa ikke gøres gældende, thi efter almindelige Regler er det jo saaledes, at selv med den forkortede Arbejdstid indskrænkes Produktiviteten ikke. Det er konstateret, at de Fabrikker, de Etablissementer, som efterhaanden have indført en Maksimumsarbejdstid af 8 Timer, faa lige saa meget Arbejde udført som tidligere med 9 og 10 Timers Arbejdstid. Jeg ved nu godt, at man har skumlet over, at ude paa Holmen ere Pladserne af den Art, at man kan gaa og „dække“ sig. Det har maaske været Tilfældet tidligere i de gode, gamle Dage, det ved jeg ikke, men som Forholdene nu ere med det Opsyn, det Tilsyn, den Kontrol, der er der, hvor der er en Leder, en Underofficer paa hver Finger, ja, da er dette, at man skulde kunne „dække“ sig paa Holmen, en saga blott. Altsaa, man maa derude ganske sikkert arbejde lige saa intensivt, lige saa stærkt som i private Virksomheder, og efter Reglen præsterer man der lige saa meget i 8 Timer som andre i 10. Disse lave Lønninger, som Marinens Folk have, tvinger dem til at se sig om efter anden Virksomhed, til at supplere deres daarlige Lønninger ved at forlænge Arbejdstiden langt ud over rimelige Grænser. Største Parten af Marinens

faste Arbejdere maa søge sig privat Virksomhed ude omkring som Kontrolører, som Teaterfolk, som Gud ved hvad, for at friste Tilværelsen. De maa forlænge Arbejdstiden langt ud over det rimelige for paa nogenlunde Maade at kunne leve. Jeg synes ikke, Staten ret godt kan være bekendt, at dens Arbejdere, som yde lige saa meget som andre, maa have en dobbelt Virksomhed for at kunne føde sig selv og Familie. Hvad der derfor er sagt om Underofficererne, og som jeg i fuldeste Maal kan tiltræde, gælder lige saa fuldt for de andre Folk, der ere beskæftigede paa Marinens Værksteder. Der er lige saa stor Nød paa Færde for dem som for de andre Statsfunktionærer, som den højtærede Marineminister omtalte.

Nu ville almindelige Mennesker ræsonnere saaledes: Ja, men hvorfor arbejdede Folk derude for den Betaling, hvorfors have de ikke sørget for ligesom andre Arbejdere at faa deres Lønning forbedret. Svaret ligger lige for Haanden. Det er ganske simpelt, fordi Marinens Arbejdere befinde sig i et militært Forhold, ere militære Love underkastede, ere underkastede Straffelov for Krigsmagten. Naar de skulle have et Lønningsandragende fremmet, skulle de gaa den saakaldte tjenstlige Vej. Det skal man vistnok i alle Virksomheder under Staten, men den tjenstlige Vej under militære Forhold er særlig tornefuld. Man siger, at Ærens Tornevej er brydsom, men den tjenstlige Vej inden for det militære Omraade er saa at sige ufremkommelig. De Folk maa ikke indgaa i Forening, ikke danne Sammenslutninger til Forbedring af deres Forhold, det betragtes i hvert Fald som Sammenrottelse, og man har bestemte Eksempler paa, at det er blevet betydet Arbejdere, der kom i Deputation fra deres Kammerater til den underordnede Ledelse eller den overordnede Ledelse af Marinen, at de havde at holde sig i Skindet, da man, hvad Øjeblik man vilde, kunde sætte dem fast. Jeg henstiller til det ærede Ting at overveje, hvorvidt vi i Grunden kunne være tjente med at have et saadant Forhold paa Værksteder, der rangere under Staten, alene fordi der mulig for den Arbejdsclasses Vedkommende er en Tradition derfor. Maaske har man ikke haft Interesse af at komme af med dette Forhold, i hvert Fald er det bestaaende, men efter min Opfattelse er det en alt for gammel, en alt for middelalderlig Ordning. Der bestaar, som jeg sagde, en militær Ordning, og den strækker sig indtil de allermindste Enkeltheder for Marinens Arbejdere derude. Hvert Aar kapi-